

Besluit Openbaar

Ons kenmerk: ACM/DJZ/2015/207328_OV

Zaaknummer: 15.0886.12

BESLUIT

Besluit van de Autoriteit Consument en Markt als bedoeld in artikel 51, tweede lid, van de Elektriciteitswet 1998 inhoudende de beslissing op de aanvraag tot geschilbeslechting van Kaaij Energy VOF Berlikum aangaande de administratieve samenvoeging van meerdere verbindingen tot één aansluiting.

Besluit Openbaar

1 Verloop van de procedure

1. Op 1 september 2015 heeft de Autoriteit Consument en Markt (hierna: ACM) een aanvraag tot geschilbeslechting als bedoeld in artikel 51 van de Elektriciteitswet 1998 (hierna: E-wet) ontvangen van Kaaij Energy VOF Berlikum (hierna: Kaaij).¹ Het betreft een geschil met netbeheerder Liander N.V (hierna: Liander).
2. Op 2 september is Kaaij door ACM verzocht om de aanvraag aan te vullen.² Op 4 september 2015 en 11 september heeft ACM de gevraagde informatie ontvangen.
3. Op 8 september 2015 is Liander door ACM uitgenodigd om een schriftelijke zienswijze op de aanvraag in te dienen.³ Deze zienswijze heeft ACM op 29 september 2015 ontvangen.⁴
4. Op 25 september 2015 heeft ACM aan Kaaij telefonisch om een toelichting gevraagd op de aanvraag tot geschillenbeslechting. Een kort verslag van dit telefoongesprek is per brief van 8 oktober ter controle voorgelegd aan Kaaij. Het verslag van het telefoongesprek is, tezamen met de schriftelijke opmerkingen daarop van Kaaij,⁵ op 22 oktober 2015 naar Liander doorgestuurd.⁶
5. Op 7 oktober 2015 heeft ACM Liander verzocht om aanvullende informatie.⁷ Op 21 oktober heeft ACM de gevraagde informatie ontvangen.⁸ Deze informatie heeft ACM op 6 november 2015 doorgezonden aan Kaaij.⁹
6. Conform artikel 14 van de Werkwijze geschilbeslechting energie heeft ACM bij brief van 12 november 2015 het conceptbesluit aan partijen verstrekt, en zij de mogelijkheid geboden om een schriftelijke zienswijze hierop te geven.¹⁰ Kaaij en aanvrager hebben van deze mogelijkheid geen gebruik gemaakt.

¹ Brief met kenmerk 2015-034WB.

² Brief met kenmerk ACM/DJZ/2015/205020.

³ Brief met kenmerk ACM/DJZ/2015/205223.

⁴ Brief met kenmerk JZ/SV 15.006.

⁵ Brief met kenmerk ACM/DJZ/2015/102735.

⁶ Brief met kenmerk ACM/DJZ/2015/406044.

⁷ Brief met kenmerk ACM/DJZ/2015/405711.

⁸ Brief met kenmerk JZ/SV 15.006.

⁹ Brief met kenmerk ACM/DJZ/2015/206600.

¹⁰ Conceptbesluit met kenmerk ACM/DJZ/2015/206715.

Besluit Openbaar

2 Het geschil

7. Het bedrijf van Kaaij betreft één onroerende zaak in de zin van de Wet waardering onroerende zaken. De onroerende zaak is middels heeft vier aansluitingen aangesloten op het regionale elektriciteitsnet van Liander. Kaaij stelt dat Liander ten onrechte weigert deze vier aansluitingen, ten aanzien van de transportdienst, administratief te beschouwen als één meervoudige aansluiting met één EAN-code. Liander betwist deze stelling en stelt dat de Tarievcodes Elektriciteit (hierna: TCE) tezamen met de Informatiecode Elektriciteit en Gas (hierna: ICEG) slechts ruimte biedt voor (administratieve) samenvoeging van twee van de vier aansluitingen.

3 Feiten

8. Tot januari 2015 was Kaaij alleen eigenaar van de tomatenkwekerij gelegen aan Butenpole 6 te Berlikum. Deze kwekerij is via twee aansluitingen aangesloten op het regionale elektriciteitsnet van Liander. Kaaij heeft destijds gekozen voor twee aansluitingen om de teruglevering van elektriciteit door de twee op de bedrijfslocatie aanwezig zijnde warmtekrachtkoppelingen (hierna: WKK's) te faciliteren. Elk van de twee verbindingen is geïdentificeerd middels een unieke EAN-code (hierna: aansluitingen 1 en 2).
9. In januari 2015 heeft Kaaij de tomatenkwekerij gelegen aan de overkant van de weg gekocht (Butenpole 5 en 7). Ook hier zijn twee WKK's aanwezig. Deze kwekerij is ook via twee verbindingen aangesloten op het regionale elektriciteitsnet van Liander. Elk van deze twee verbindingen is geïdentificeerd middels een unieke EAN-code (hierna: aansluitingen 3 en 4).
10. De vier aansluitingen zijn als volgt technisch verbonden met het regionale elektriciteitsnet van Liander:
 - o De aansluitingen 1 en 2 zijn verbonden met een MS-netkabel van 20 kV, welke is aangesloten op het MS-rek in onderstation Herbayum, gelegen te Minnersga.
 - o Aansluiting 3 is verbonden met een MS-netkabel van 10 kV, die is aangesloten op het MS-rek in onderstation Leeuwarden, via regelstation Donrijck, gelegen te Donrijp.
 - o Aansluiting 4 is aangesloten op een MS-netkabel van 10 kV, die is aangesloten op het MS-rek in onderstation Hebayum, te Minnertsga.Liander heeft dit aangetoond middels het opleveren van de benodigde single line diagrammen.
11. Per 7 september 2015 heeft de gemeente Menameradiel beide tomatenkwekerijen van Kaaij samengevoegd tot één onroerende zaak in de zin van de Wet waardering onroerende zaken.

Besluit Openbaar

12. Op 2 maart 2015 heeft Kaaij per email Liander verzocht om, zo mogelijk met terugwerkende kracht per 1 januari 2015, de meetdata van de vier verbindingen op één EAN-code in het berichtenverkeer te laten verwerken.
13. Per email van 13 maart 2015 heeft Liander – kort samengevat – het volgende geantwoord. Voor het berekenen van de tarieven voor de aansluitdienst blijft er sprake van vier afzonderlijke aansluitingen, waarbij Liander ter motivering verwijst naar de uitspraak van de Rechtbank Rotterdam van 26 juni 2003.¹¹ inzake Vopak. Liander stelt daarnaast dat ingeval het verzoek ziet op de tarieven voor de transportdienst artikel 3.1.3 van de TCE daarop van toepassing is. Liander stelt dat in de concrete situatie van Kaaij toepassing van dit artikel alleen kan leiden tot het sommeren van de verbruiken op de aansluitingen 1 en 2.
14. Per email van 14 maart 2015 heeft Kaaij aangegeven het eens te zijn met het door Liander gestelde ten aanzien van de aansluitdienst, en dat Liander voor de vier aansluitingen de aansluitdienst mag berekenen. Voor wat betreft de transportdienst is Kaaij het oneens met Liander, en stelt dat de vier aansluitingen allen op hetzelfde MS-D netvlak zijn aangesloten zodat deze op grond van de E-wet gezien worden als één aansluiting omdat ze allen zijn aangesloten op hetzelfde WOZ-object. Per e-mail van 18 maart 2015 heeft Liander dit ontkend verwijzend naar de hiervoor genoemde uitspraak van de Rechtbank Rotterdam en de uitspraak van de Hoge Raad van 30 maart 2007 inzake Prorail.¹²

4 Juridisch kader

15. Artikel 1, eerste lid, aanhef en onder b, van de E-wet luidt, voor zover hier van belang: *aansluiting: één of meer verbindingen tussen een net en een onroerende zaak als bedoeld in artikel 16, onderdelen a tot en met e, van de Wet waardering onroerende zaken [...];*
16. Artikel 27, eerste en tweede lid, onder c van de E-wet luidt, voor zover hier van belang:
 1. *Met inachtneming van de in artikel 26b bedoelde regels en de in artikel 6 van verordening 714/2009 bedoelde netcodes zenden de gezamenlijke netbeheerders aan de Autoriteit Consument en Markt een voorstel met betrekking tot de door hen jegens afnemers te hanteren tariefstructuren dat de elementen en wijze van berekening beschrijft van het tarief waarvoor afnemers zullen worden aangesloten op een net, van het tarief waarvoor transport van elektriciteit, met inbegrip van de invoer, uitvoer en doorvoer van elektriciteit, ten behoeve van afnemers zal worden uitgevoerd, [...].*
 2. *In de tariefstructuren wordt in ieder geval opgenomen dat*

¹¹ ECLI: NL:RBROT:2003:BP4433.

¹² ECLI:NL:HR:2007:AZ4063.

Besluit Openbaar

[...]

een afnemer die beschikt over een aansluiting met meerdere verbindingen aangesloten op één of meer spanningsniveaus die vallen binnen dezelfde tariefcategorie voor de berekening van het transportafhankelijk transporttarief wordt geacht te beschikken over één aansluiting;

17. Artikel 29, derde lid, van de E-wet luidt, voor zover hier van belang:
Het transporttarief wordt berekend per aansluiting. [...].
18. Artikel 3.1.3 van de TCE luidt, voor zover hier van belang:
[...] Voor aansluitingen bestaande uit meer verbindingen geldt dat deze verbindingen voor het transporttarief als één aansluiting beschouwd worden voor zover de verbindingen in één en dezelfde tariefcategorie vallen en de netaansluitpunten van deze verbindingen liggen in delen van het net van de netbeheerder die in de normale bedrijfstoestand galvanisch met elkaar verbonden zijn. [...].
19. Artikel 2.1.1 van de ICEG, voor zover hier van belang:
De netbeheerder identificeert de aansluitingen en geplande aansluitingen op het eigen net door aan elke aansluiting of geplande aansluiting één unieke EAN-code toe te kennen.

5 Standpunten van partijen

5.1 Standpunt Kaaij

20. Kaaij stelt zich op het standpunt dat omdat er sprake is van één WOZ-object er uit artikel 1, aanhef en onder b, van de E-wet voortvloeit dat Liander de vier aansluitingen als één aansluiting dient te administreren. Liander wijst het verzoek van Kaaij hiertoe af. Kaaij is van mening dat Liander hiermee in strijd handelt met de E-wet.
21. Kaaij beargumenteert dat zij niet de nadelige gevolgen mag ondervinden van de wijze waarop Liander haar netwerk en verbindingen dan wel voormalige netaansluitingen in haar 10 of 20 kV netwerk heeft aangelegd. Administratieve sommering op basis van artikel 1 van de E-wet dient los gezien te worden van de keuzes die Liander heeft gemaakt in de wijze van aansluiten.

5.2 Standpunt Liander

22. Liander stelt zich op het standpunt dat zij op het verzoek van Kaaij conform de wet- en regelgeving heeft gereageerd. Zij meent dat de aansluitingen van Kaaij een en dezelfde

Besluit Openbaar

beoordeling behoeven als in de aangehaalde procedure inzake Prorail, waarbij ook sprake was van één onroerende zaak.

23. Liander stelt dat Kaaij de betekenis van artikel 3.1.3 van de TCE onjuist interpreteert. Immers, voor de koppeling en sommering van aansluitingen 3 en 4 onderling biedt de TCE geen ruimte, omdat beide aansluitingen niet galvanisch met elkaar zijn verbonden. Voor het ontbreken van deze verbondenheid verwijst Liander naar het feit dat de aansluitingen worden voorzien vanuit twee verschillende onderstations in het net van Liander.
24. Verder verwijst Liander naar het feit dat middenspanningsnetten die op 10kV, respectievelijk 20kV, worden bedreven onderling niet galvanisch verbonden zijn. Ook niet als deze onderstations in elkaars nabijheid, zoals in casu te Minnertsga, bevinden.

6 Beoordeling van het geschil

25. Het gerezen geschil noopt ACM tot de beantwoording van de volgende twee vragen:
- (a) Volgt uit artikel 1, eerste lid, aanhef en onder b, van de E-wet dat zich op één onroerende zaak per definitie maar één aansluiting kan bevinden?
 - (b) Is in casu, ten aanzien van de transportdienst, sprake van één aansluiting met vier verbindingen of is sprake van drie aansluitingen waarbij één aansluiting twee verbindingen heeft?
26. ACM zal hierna ingaan op deze twee vragen.

(a) Volgt uit artikel 1, eerste lid, aanhef en onder b, van de E-wet dat zich op één onroerende zaak per definitie maar één aansluiting kan bevinden?

27. ACM is van oordeel dat deze vraag in de door Liander aangehaalde jurisprudentie is beantwoord. In de zaak Vopak was sprake van een fusie tussen twee tankterminals, waarbij het gehele terrein na de fusie door de Belastingdienst werd aangemerkt als één onroerende zaak. Vopak meende, net zoals Kaaij in de onderhavige zaak, dat uit de wettelijke definitie van aansluiting volgt dat ongeacht het aantal elektriciteitsaansluitingen op één onroerende zaak er slechts voor één aansluiting transporttarieven behoeft te worden betaald. De Rechtbank Rotterdam ging niet in deze stelling mee:

“Anders dan [Vopak] stelt kan uit deze begripsbepaling niet worden afgeleid dat iedere onroerende zaak in de zin van de WOZ slechts één aansluiting op het elektriciteitsnet kan hebben. Zuiver grammaticaal beschouwd geeft deze begripsbepaling geen uitsluitel over het

Besluit Openbaar

aantal aansluitingen dat een onroerende zaak in de zin van de WOZ kan hebben. Ook in de wetsgeschiedenis is geen aanknopingspunt te vinden voor een uitleg van deze bepaling zoals door [Vopak] wordt voorgestaan.” (r.o. 5.2).

28. Deze wetsuitleg is later door de Rechtbank Utrecht in de uitspraak in de zaak Prorail overgenomen¹³ en bekrachtigd door het Gerechtshof Amsterdam.¹⁴ Het hof oordeelde dat “*de tekst van artikel 1, lid 1, aanhef en onder b, E-wet niet dwingt tot de conclusie dat één onroerende zaak nimmer meer dan één netaansluitpunt kan hebben. Evermin is voor deze uitleg een aanknopingspunt te vinden in de wetsgeschiedenis*” (r.o. 4.7). In cassatie heeft de Hoge Raad bevestigd dat het hof het recht juist had toegepast.¹⁵
29. In lijn met de jurisprudentie is ACM derhalve van oordeel dat, anders dan Kaaij stelt, uit artikel 1, eerste lid, aanhef en onder b, van de E-wet *niet* volgt dat zich op één onroerende zaak per definitie maar één aansluiting kan bevinden.

(b) Is in casu, ten aanzien van de transportdienst, sprake van één aansluiting met vier verbindingen of is sprake van drie aansluitingen waarbij één aansluiting twee verbindingen heeft?

30. Door ACM is onder vraag (a) vastgesteld dat er zich meerdere aansluitingen op één onroerende zaak kunnen bevinden. Dit betekent echter niet dat in de situatie van Kaaij voor wat betreft de transportdienst ook per definitie sprake is van vier aansluitingen. De definitie van aansluiting geeft namelijk aan dat een aansluiting uit ‘één of meer verbindingen’ kan bestaan. Artikel 29, derde lid, van de E-wet stelt dat het transporttarief wordt berekend per aansluiting.
31. De vraag of een afnemer het transporttarief moet betalen voor meerdere aansluitingen of één aansluiting met meerdere verbindingen, een zogenaamde ‘meervoudige aansluiting’, moet worden beantwoord aan de hand van artikel 3.1.3. van de TCE. Deze bepaling stelt dat twee (of meer) verbindingen voor het transporttarief als één aansluiting beschouwd worden voor zover (i) de verbindingen in één en dezelfde tariefcategorie vallen en (ii) de verbindingen in delen liggen van het net van de netbeheerder die in normale bedrijfsstoestand galvanisch met elkaar zijn verbonden. De bepaling bevat dus twee cumulatieve criteria.
32. ACM toetst eerst of er voldaan is aan het tweede criterium. Galvanisch verbondenheid houdt in dat de netaansluitpunten - de locaties waar de aansluitingen van Kaaij verbonden zijn met het regionale elektriciteitsnet van Liander - zich bevinden in één netonderdeel of deelvlak zonder

¹³ Uitspraak van 28 mei 2003. ECLI:NL:RBUTR:2003:AF9373.

¹⁴ Uitspraak van 12 mei 2005. ECLI:NL:GHAMS:2005:BD9065.

¹⁵ Uitspraak van 30 maart 2007. ECLI:NL:HR:2007:AZ4063

Besluit Openbaar

transformatorstap. De achterliggende gedachte van dit criterium is dat galvanische verbondenheid voor de netbeheerder kostenbesparingen oplevert, waarvan de afnemer redelijkerwijs mag profiteren door sommatie toe te staan.¹⁶

33. Blijkens de door Liander ingezonden single line diagrammen kenmerkt de fysieke situatie van de vier netaansluitpunten van Kaaij zich als volgt: van de vier netaansluitpunten bevinden zich alleen de netaansluitpunten van aansluitingen 1 en 2 in hetzelfde netvlak. De aansluitingen 3 en 4 zijn noch onderling, noch ieder voor zich galvanisch met de aansluitingen 1 en 2 verbonden.
34. Nu blijkt dat in casu de aansluitingen 1 en 2 wel galvanisch met elkaar zijn verbonden, dient ACM te toetsen of ook aan het eerste criterium van artikel 3.1.3 van de TCE is voldaan. Uit de door Liander opgeleverde facturen blijkt dat de aansluitingen 1 en 2 vallen binnen dezelfde tariefcategorie, namelijk MS. Nu aansluitingen 1 en 2 voldoen aan beide criteria dienen deze aansluitingen voor wat betreft het transporttarief beschouwd te worden als één aansluiting met twee verbindingen. Liander heeft dit ook erkend, derhalve is ACM van oordeel dat de reactie van Liander om de aansluitingen 1 en 2 te sommeren in lijn is met de wet- en regelgeving.
35. Voor de aansluitingen 3 en 4 geldt dat niet is voldaan aan het tweede criterium van galvanische verbondenheid. Aangezien het cumulatieve criteria zijn, kan toetsing aan het eerste criterium achterwege worden gelaten. ACM concludeert dat voor wat betreft aansluitingen 3 en 4 op Liander niet de verplichting rust om aan het verzoek van Kaaij gehoor te geven door ook deze twee aansluitingen onderling dan wel met de reeds gevormde meervoudige aansluiting te sommeren.
36. De stelling van Kaaij, dat de wijze waarop Liander haar distributienet heeft aangelegd niet ter zake doet bij de beantwoording van de vraag of aansluitingen kunnen worden gesommeerd, is onjuist. Artikel 3.1.3 van de TCE betreft expliciet de galvanische verbondenheid van aansluitingen als criterium. Hieruit volgt dat de technische situatie door ACM wel degelijk moet worden betrokken bij haar besluit.
37. Samenvattend, ACM is van oordeel dat er sprake is van drie aansluitingen, waarvan één meervoudige aansluiting. Uit artikel 2.1.1 ICEG volgt dat aan elke aansluiting een unieke EAN-code wordt gekoppeld. Toepassing hiervan leidt dan ook in onderhavige situatie dan ook tot drie unieke EAN-codes, en niet één EAN-code zoals Kaaij wenst.

¹⁶ Dit criterium is een uitvloeisel van het kostenveroorzakingsbeginsel. Zie ECLI:NL:CBB:2005:AT9207.

Besluit Openbaar

7 Dictum

38. De Autoriteit Consument en Markt verklaart de klacht van Kaaij Energy VOF Berlikum gericht tegen Liander N.V. ongegrond.

Den Haag,

w.g. 15 december 2015

Autoriteit Consument en Markt
namens deze,

drs. F.E. Koel
Teammanager Directie Energie

Tegen dit besluit kan degene wiens belang daarbij rechtstreeks is betrokken, binnen zes weken na de dag van bekendmaking van het besluit, beroep instellen bij het College van Beroep voor het bedrijfsleven, Postbus 20021, 2500 EA 's-Gravenhage.